

Høyringsuttale til regional transportplan – Modalen kommune

Saka gjeld

Fylkesutvalet i Vestland vedtok 01.juni 2021 å sende høyringsutkast til Regional transportplan for Vestland 2022 – 2033 (RTP) på høyring. Fylkeskommunen ber no om innspel til planen innan fristen 12. september 2021.

RTP består av fire dokument som fylkeskommunen ønskjer innspel på:

1. Regional transportplan Vestland 2022 – 2033 (hovuddokument)
2. Handlingsprogram til Regional transportplan
3. Strategi for mjuke trafikantar
4. Strategi for berekraftig mobilitet

Hovuddokumentet set prinsipielle føringar for samferdselspolitikken i Vestland fylke. I hovuddokumentet finn ein hovudmål, delmål for kvart plantema og strategiar som seier korleis ein skal nå måla. Planen har fem plantema; fylkesvegnettet, mobilitet og kollektivtransport, Miljøløftet, finansiering og nasjonale ansvarsområde.

I **handlingsprogrammet til RTP** finn ein omtale av kriterium for prioritering og utviklingstiltak. Handlingsprogrammet inneheld ikkje ei liste over investeringar på einskildprosjekt og når dei skal gjennomførast. Ei slik liste vil kome seinare.

Strategi for mjuke trafikantar er fylkeskommunen sin strategi for arbeidet med mjuke trafikantar. Strategien omtalar fylkeskommunale verkemiddel for å auke talet på mjuke trafikantar. Administrasjonen i Vestland fylkeskommune ønskjer tilbakemelding på 1-2 strekningar langs fylkesveg i kvar kommune som manglar tilrettelegging for mjuke trafikantar og som oppfyller kriteria for prioritering i strategien.

Strategi for berekraftig mobilitet er Skyss sitt strategiske styringsdokument som omtalar retning og utvikling for kollektivsystemet, samt korleis Skyss skal fyller den nye rolla som mobilitetsaktør. På nettsida til planen (<https://www.vestlandfylke.no/politikk/hoyringar/hoyringsside-rtp-2022-2033/>) finn ein bakgrunnsnotat og utgreiingar som er utarbeidd i samband med planen. Der vil ein finne meir detaljar om dei einskilde tema.

Vestland fylkeskommune ønskjer tilbakemeldingar på både innhald og korleis dei skal prioritere. Med knappe økonomiske ressursar vil dei ha innspel på kva som bør prioriterast opp, men også kva som kan prioriterast ned.

Modalen kommune sine merknader og innspel til regional transportplan Vestland 2022 – 2033.

Framlegget har mange gode intensjonar og utgreiingar, men me synest den er omfattande og generelt lite føreseieleg for kommunane.

Modalen kommune rår til at nokre av strategiane og måla vert meir tydeleg formulerte.

1. Tek planen inn over seg dei store utfordringane i fylket i tilstrekkeleg grad?

Kommunen er samd i skildringa av status og utfordringsbilete slik dei er skildra i ukast til RTP. Planen er noko omfattande, generelt lite føreseieleg for kommunen, der målsetjingane kan opplevast meir som visjonar og ikkje konkrete mål.

Modalen kommune meiner at den demografiske utviklinga, og utfordringane som fylgjer med, er teke for lite omsyn til. Difor må samfunnsreforma «Leve Heile livet» inn i all planleggjing av samferdsle i framtida.

2. Er målsettingane riktige med tanke på dei utfordringane vi har i fylket?

Målsettingane følast rette men kan opplevast meir som visjonar og ikkje konkrete mål. Kan heller ikkje sjå ei skildring av korleis Vestland fylke har tenkt å nå desse målsetjingane.

3. Er det god samanheng mellom mål og strategiar?

Fylkesvegane har eit stort etterslep når det gjeld vedlikehald. Modalen kommune meiner at vegnormalar og handbøker må utfordrast. Dette kan være eit verkty for å få ned utbyggingskostnader, men det må samstundes sikrast at det ikkje går ut over trafikktryggleik eller fører til auka driftsutgifter.

4. Er dei riktige kriteria for prioritering lagt til grunn? Kva kriterium bør eventuelt endrast?

Modalen kommune kan ikkje sjå noko andre kriterium som skal leggjast til eller endrast.

5. Er det andre utviklingstiltak som bør inn i handlingsprogrammet til RTP

Modalen kommune har ingen innspel til dette spørsmålet.

Porteføljestyring:

I planframlegget er det for første gong gått vekk frå konkret budsjettering på prosjekter med avsette midlar og årstal og innført prinsippet porteføljestyring. Det forutset at Fylkeskommunen til ei kvar tid skal ha eit overskot av aktuelle prosjekt på Vestlandet og ut frå dei fastsette kriteria, prioritere mellom desse kvart einskild år. Med dei hovudkriteria som ligg til grunn, der tiltaka skal kome flest mogeleg til gode, så vurderer kommunen dette til å bli utfordrande, særleg for dei ytre områda som ligg lengst vekk frå både Bergen og områda rundt. Modalen kommune fryktar at små kommunar kan bli nedprioriterte om prinsipp om porteføljestyling blir innført.

- Her trengs det meir tryggleik for at fylket sine midlar også kjem desse områda til gode.

Vidare vil Modalen kommune peike på desse punkta

4.1 Fylkesvegnettet

Målet er:

«Hordaland skal ha eit trafikksikkert og framkomeleg fylkesvegnett. Vedlikehaldet av dagens fylkesvegnett skal styrkast med mål om å stoppe veksten i forfallet.»

Målet om å stoppe veksten i forfallet er difor ei stor utfordring men det kostar meir å la vere. Fylkesvegane er av ulik standard, dei er smale og har stort sett ei køyrebane, og det er langt mellom møteplassane. Om forfallet får fortsetje som no, vil det gje dårlegare rammer for vekst og utvikling i fylket. Det må setjast av meir midlar og samstundes må det sjåast på kva måte midlane til vedlikehald og oppgradering kan nyttast på mest kostnadseffektive måte. Meir veg for pengane slik at vegane er opne og trygge å ferdast på. Fylkesvegnettet må vere sikra og tilpassa framtidige klimaendringar.

For Modalen kommune er det viktig:

Prioritere punktutbetringar der ein etablerar gode møteplassar, siktutbetring, fornying av vegdekke og generelt vedlikehald. På strekninga Slottsporten tunnel - Mo må det etablerast møteplassar. Må førebu fylkesvegnettet i Modalen kommune på ein slik måte at vegnettet kan driftast og forvaltast på ein måte som tek omsyn til klima, miljø og natur. Langs fylkesveg 5412 – Modalen - er det fleire stader med flaumutfordringar som treng tiltak for å sikre infrastrukturen internt i kommunen. Dette er viktig for drifta av kommunen, næringslivet og ikkje minst tryggleik og beredskap.

Det må utarbeidast eit fagleg grunnlag som synleggjer konsekvensane av at delar av fylkesvegnettet vert nytta som omkøyingsveg for riksvegnettet. Dette vil kunne tilrå tiltak som betrar framkome på dei mest sentrale omkøyingsvegane.

Difor må ein sjå fylkesveg 569 som ein viktig korridor mellom E39 og E16. Denne fylkesvegen er i praksis omkøyingsveg når E39 og E16 er stengde. Fv 569 strekkjer seg frå Romarheim i Alver kommune, via Mo i Modalen, til Dalseid i Vaksdal kommune. Vegen er smal, svingete og tunnelhøgden hindrar framkome for store køyrety og er eit hinder for næringsutvikling i området. Modalen kommune meiner denne vegen må definerast som omkøyingsveg og det må gjerast tiltak som gjev moglegheit for vogntog til å nytte denne. Heile denne strekninga må leggjast i funksjonsklasse C og ikkje delast opp mellom funksjonsklasse C og D slik den er no. Slik det er no er Dalseid – Straume og Romarheim – Mo i klasse C, medan strekninga Straume – Mo er i klasse D.

4.1.3.2 Skredsikring

For innbyggjarar skapar fare for ras og steinsprang usikkerheit i kvardagen. Dette gjeld delar av kommunane som er med i regionssamarbeidet i Nordhordland. Dette utgjer ein risiko for tap eller skade på trafikantar og materielle verdiar, i tillegg også ein risiko for brot på viktige vegsamband.

For Modalen kommune er det viktig:

Prioritere sikring av vegstrekningar som er særst utsette for ras og steinsprang. Må starte arbeidet med å få eit samla og oppdatert fagleg grunnlag over desse strekningane. Desse må prioriterast.

4.2 Mobilitet og kollektivtransport

Innfartsparkering – knutepunkt

Det må utarbeidast retningsliner for kollektivknutepunkt. I randkommunane til partane som har forplikta seg til byvekstavtalen vil det ofte være naturleg å kombinere bil med kollektivtransport. Dersom ein skal nå måla om nullvekst i avtaleområdet må det leggjast til rette for innfartsparkering. For Nordhordland er det Knarvik som vil være mest aktuell som kollektivknutepunkt.

Utfordringane i fylket har stor ulikskap og difor heilt ulike løysingar på korleis transportbehovet kan løysast. I byane og bynære strøk (Bergen og dei næraste kommunesentera) vil satsing på kollektivtrafikk, sykling og gåande vera ein stor del av svaret. For store delar av resten av Vestland vil bilen vera viktigaste framkomstmiddel. Med elbilar forsvinn også forureininga i stor grad og det er plass på vegane til å nytte bilen. Bilen er derfor ein viktig premis for at distrikta skal kunne utvikla seg framover også. Det er ikkje realistisk at ein stor del av transportbehovet i distrikta skal kunne løysast med kollektiv transport.

Bilen er derfor ein viktig premis for at distrikta skal kunne utvikla seg framover også. Det er ikkje realistisk at ein stor del av transportbehovet i distrikta skal kunne løysast med kollektivtransport.

For Modalen kommune er det viktig:

- ***Kommunen ynskjer vidare satsing på fossilfrie bilar også ute i distrikta, men då må fylket vera tydeleg i førarsetet når det gjeld å få plass ladestasjonar.***
- ***Vestland fylke må prioritere satsing på gode kollektivknutepunkt for reisande frå alle kommunar i Nordhordland.***
- ***Satse meir på tilpassa kollektivtilbod for distriktskommunane. F eks opprette bestillingsruter for enkelte ruteområder, i tillegg til dagens tilbod.***

Hurtigbåt

Sjøen må sjåast på som ein framtidretta ferdsleveg då dette sparar areal på land, og med framtidens krav til null-utslepps fartøy er dette eit rett grep med tanke på miljø. Båttransport må være eit viktig supplement i kollektivtilbodet i framtida frå kommunane i Nordhordland.

For Modalen kommune er det viktig:

Satsing på kollektivtransport på sjø med ikkje fossil drivline, hydrogen og elektrisk, frå noverande og framtidige kollektivknutepunkt. Det må og sjåast på moglegheit for korrespondanse mellom kollektivtransport på land og sjø. Som det vert peika på i RTP, treng ein gode overgangar mellom ulike transportformar og tilpassing slik at me kjem oss frå der me er, til dit me skal for å få eit velfungerande og berekraftig mobilitetssystem. Dette meiner Modalen kommune ikkje berre gjeld for dei store reisestraumane i byar og bynære strom.

4.2.4 Strategiar for mobilitet og kollektivtransport

Visar til punkt f) og o):

f) Mobilitetstenestane skal vere tilgjengelege, enkle å bruke og tilrettelagt for alle, med god integrasjon mellom dei ulike transportformene.

o) Gjennom tilrettelegging kan me bidra til at reisande kan nytte det ordinære rutetilbodet i fylket på ein enkel måte.

Modalen kommune meiner utkast til RTP tek for lite omsyn til eldre brukarar, eller andre grupper som har problem med digitalisering og innføring av ny teknologi. Samfunnsreforma *Leve heile livet* må vere eit verkty i alle strategiane i RTP, men er særskilt viktig i dette kapitlet.

Reforma *Leve heile livet* skal bidra til at eldre kan meistre livet lenger, ha tryggleik for at dei får god hjelp når dei har behov for det. Meldinga sitt hovudfokus er å skape eit meir aldersvenleg Noreg og finne nye og innovative løysingar på dei kvalitative utfordringane knytt til mellom anna, aktivitet og fellesskap.

Dette skal skje gjennom aktiv samfunnsplanlegging og mobilisering av ressursar. I denne gruppa av menneske kan mange verte ekskludert frå aktivitet og fellesskap, gjennom einseitig satsing på digitale billettløysingar. Det må finnast alternativ til kjøp av billetter til kollektivtransport for dei som ikkje, av ulike årsaker, meistrar digitale verkty.

Strategi for mjuke trafikantar

Modalen kommune stiller seg bak hovudmålet i strategien som er; fleire skal gå eller sykle i staden for å nytte bil.

Modalen kommune vil utfordra påstanden i «Strategi for mjuke trafikantar» om at «Det er dei mest sentrumsnære strekningane som har størst behov for separate anlegg for mjuke trafikantar.» då behovet er stort og i distrikta, med smale fylkesvegar utan midtstripe eller grøftekant men med fartsgrense på 80 km/t. I slike område vågar ikkje mjuke trafikantar ferdast langs vegene og har

MODALEN KOMMUNE

sjeldan alternative ruter dei kan ta i bruk. Tiltak her kan være med å knyte saman områder som vert prioritert som utbygningsområder i kommunen. Dette sjølv om ein ikkje tilfredsstillar alle kriterium for prioritering av investeringstiltak.

Modalen kommune saknar og større fokus på reforma Leve heile livet i strategiplanen, då denne skal vere med å tilretteleggje for eit meir aldersvenleg samfunn.

Vestland fylke ynskjer attendemelding på 1 - 2 tiltak langs fylkesveg i kvar kommune som manglar tilrettelegging for mjuke trafikantar og som oppfyller kriteria for prioritering i strategien.

Modalen kommune spelar inn desse to tiltaka:

1. Tilrettelegging for mjuke trafikantar langs fylkesveg 569 ved Otterstad, austside av Mo sentrum, lengde 360 – 380 meter.
2. Tilrettelegging for mjuke trafikantar langs fylkesveg 569 på strekninga Otterstad – Grønhaug, ca 700 meter.

4.4 Finansiering

Vestland fylke skal ha ei økonomisk berekraftig forvalting av samferdselssektoren som gjev størst mogleg samfunnsnytte.

For å få mest mogleg att for pengar som vert investert, må ein våge å utfordre handbøker og vegnormalar. Fylkeskommune har og mynde til å gjere fråvik men då må det sikrast at dette ikkje går utover tryggleiken, eller fører til auka driftsutgifter på lengre sikt.

Modalen kommune er difor positive til det som vert skrive i kapittel 4.4.3.1 «Meir veg for pengane.»